

به نام خدا

گزارش کار آزمایشگاه شیمی آلی دانشکده ی مهندسی شیمی دانشگاه امیرکبیر(پلی تکنیک تهران)

آزمایش صابون

تهیه کننده گزارش: samira005

Email:p.samira005@gmail.com

١

روش آزمایش

در یک بالن، ۵ گرم چربی را با ۴۰cc اتانول و ۳gr پتاسیم هیدروکسید ریخته و پس از شروع عمل رفلاکس به مدت ۳۰ دقیقه محلول را می جوشانیم.

توجه داشته باشید که اتانول فقط به عنوان حلال استفاده شده است و باید پس از اتمام واکنش از محلول خارج کنیم.

پس از اتمام ۳۰ دقیقه چند قطره از محلول را در مقدار کمی آب حل کنید که اگر قطره روغنی روی آب قرار نگرفت واکنش پایان یافته و اگر روغن در سطح آب مشاهده شد عمل رفلاکس را ادامه دهید. سپس الکل موجود در مخلوط را به وسیله تقطیر ساده جدا کنید و ماده باقیمانده در بالن را در ۷۵ cc آب مقطر گرم حل کنید. دقت کنید که حتما الکل موجود در بالن از مخلوط خارج شود سپس آزمایش های زیر را انجام دهید.

تقطير ساده

صابون

۱. α از این محلول را داخل بشر ریخته و به آن مقدار کافی از α اضافه می کنیم طبق واکنش زیر مشاهده می شود که صابون مایع به صابون جامد تبدیل می شود.

صابون جامد

۲. در دو ارلن به اندازه مساوی آب ریخته سپس در یکی از ارلن ها مقداری صابون مایع و در دیگری مقداری صابون جامد اضافه می کنیم و خوب تکان می دهیم. مشاهده می شود که صابون مایع خاصیت کف کنندگی بهتری دارد.

مقایسه خاصیت کف کنندگی

۳. ۵ cc از محلول صابون مایع را داخل بشر ریخته و به آن مقداری اسید سولفوریک اضافه می کنیم. طبق واکنش زیر مشاهده می شود که صابون مایع به چربی تبدیل می شود.

$$2 \text{ RCOOK} + \text{H}_2 \text{SO}_4 \rightarrow 2 \text{ RCOOH} + \text{K}_2 \text{SO}_4$$
 چربي

چربی

۴. چربی به دست آورده در قسمت سوم آزمایش را به کمک کاغذ صافی صاف می کنیم و در دو بشر کوچک مقداری از آن را می ریزیم.

در یکی از بشر ها مقداری NaOH اضافه می کنیم، طبق واکنش زیر مشاهده می شـود کـه چربی به صابون جامد تبدیل می شود.

$RCOOH + NaOH \rightarrow RCOONa + H_2O$

صابون جامد

در بشر دوم که مقداری چربی ریخته ایم مقداری آب اضافه می کنیم و مشاهده می شود که چربی در آب حل نشده و در سطح آب شناور می شود.

خواص فیزیکی مواد

C_2H_6O اتانول

وزن مولکولی :۴۶٬۰۷ گرم بر گرم مول

چگالى :

حالت فیزیکی : مایع بی رنگ

دمای ذوب : ۱۱۲- درجه سانتیگراد

دمای جوش :۷۸٫۴ درجه سانتیگراد

پتاسیم هیدروکسید KOH

وزن مولکولی: ۵۶٫۱ گرم بر گرم مول

چگالی :

حالت فیزیکی : جامد سفید رنگ

دمای ذوب :۳۸۰ درجه سانتیگراد

دمای جوش: ۱۳۲۰ درجه سانتیگراد

This document was created with Win2PDF available at http://www.daneprairie.com. The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.